Tespit Kullan?m? Alg? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tespit Kullan?m? Alg? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31569

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Tespit Kullan?m? Alg? Anketi (TKAÇ), orijinal ad? "Perceptions of Restraint Use Questionnaire (PRUQ)" olan ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, özellikle sa?l?k ve bak?m hizmeti sunan profesyonellerin, hastalara uygulanan fiziksel veya kimyasal tespit yöntemlerine yönelik alg?lar?n?, tutumlar?n? ve inançlar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Türkiye uyarlamas?, ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?laman?n yan? s?ra, Türk popülasyonunda güçlü psikometrik özelliklere sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçe?in güvenilirlik analizleri sonucunda yüksek düzeyde iç tutarl?l?k tespit edilmi? (Cronbach Alfa de?eri 0.93), kapsam geçerli?i ise uzman görü?leri do?rultusunda belirlenmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye'deki klinik uygulamalar ve akademik ara?t?rmalar için güvenilir bir araç oldu?unu do?rulam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Tespit Kullan?m?, Alg?, Geriatri, Hem?irelik, Uyarlama, Psikometri, Kapsam Geçerlik ?ndeksi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Semiha Ayd?n Özkan, Tuba Karaca, E. Derya ?ster.

Amaç

Tespit Kullan?m? Alg? Anketi'nin temel amac?, sa?l?k profesyonellerinin (özellikle hem?irelerin ve bak?m personelinin) hastalar üzerinde kullan?lan fiziksel ve kimyasal tespit yöntemlerine yönelik ki?isel ve mesleki alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu alg?lar, tespit kullan?m?n?n etik boyutlar?, güvenlik faydalar? ve hastan?n haklar?na etkisi gibi kritik konular? kapsamaktad?r.

Ölçe?in Türkiye'de adaptasyonunun spesifik amac?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n? Türk kültürü ve sa?l?k sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir k?lmakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki klinik ortamlarda tespit kullan?m? politikalar?n?n ve e?itim programlar?n?n geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lamak hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, "Tespit Kullan?m? Alg?s?" ad? verilen çok boyutlu bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle tespit kullan?m?n?n nedenlerini (örne?in, dü?meleri önleme, tedaviye uyumu sa?lama), tespitin sonuçlar?n? (örne?in, psikolojik travma, fiziksel zarar) ve tespit kullan?m?na alternatif yakla??mlara yönelik inançlar? içeren alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, bireylerin tespitin

ARABPSYCHOLOGY.COM

gereklili?i ve uygunlu?u konusundaki sübjektif de?erlendirmelerini nicel hale getirir.

Geçerlik

Tespit Kullan?m? Alg? Anketi'nin geçerlik çal??mas?, a??rl?kl? olarak kapsam geçerli?ine odaklanm??t?r. Geçerlik de?erlendirmesinde, uzman görü?leri toplanm?? ve sonuçlar Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?, Content Validity Index - CVI) kullan?larak analiz edilmi?tir.

Uzmanlardan, ölçek maddelerinin uygunlu?unu 4 puanl? bir sistemle de?erlendirmeleri istenmi?tir (1: uygun de?il, 2: biraz uygun, 3: uygun, 4: çok uygun). KG? puan?, 3 veya 4 puan veren uzman say?s?n?n toplam uzman say?s?na bölünmesiyle hesaplanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, toplam ölçek maddelerinin %88.5'inin 3 veya 4 puan ald??? saptanm??t?r. Bu oran, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? temsil etme yetene?inin yüksek oldu?unu ve maddelerin uzmanlar taraf?ndan genel kabul gördü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi için yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Tespit Kullan?m? Alg? Anketi'nin Cronbach Alfa de?eri **0.93** olarak saptanm??t?r. Psikometrik standartlara göre 0.90 üzerindeki bir de?er, ölçe?in maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde ili?kili oldu?unu ve ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü, yani mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte, Tespit Kullan?m? Alg? Anketi'nin yap? geçerli?ini destekleyen faktör analizi sonuçlar?na dair detayl? bilgi sunulmam??t?r. Tipik bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi gerçekle?tirilmesi beklenir. Bu analizlerin sonuçlar?na dair spesifik veriler için orijinal yay?n makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Anketi

Language Available: Türkçe (Türk popülasyonuna uyarlanm??t?r)

Population Group: Sa?l?k profesyonelleri ve bak?m hizmeti sunan personel (Özellikle Geriatri ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

yo?un bak?m alanlar?nda çal??anlar)

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Restoran kullan?m? gibi etik ve klinik kararlar?n al?nd??? ortamlarda çal??an profesyonel gruplar.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1 önemli de?il - 5 çok önemli)

Anahtar Kelimeler

Tespit, Fiziksel K?s?tlama, Alg?sal De?erlendirme, Psikometrik Özellikler, Klinik Uygulama, Bak?m, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: semihaaydin44@gmail.com (Sorumlu Yazar: Semiha Ayd?n Özkan)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017 (Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?nlanma y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, *Turkish Journal of Geriatrics* dergisinde yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Semiha Ayd?n Özkan ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

?lgili makalenin tam metin ba?lant?s? mevcuttur: geriatri.dergisi.org.

Kaynaklar

Ayd?n Özkan S, Karaca T, Derya Ister E. Validity and reliability of the "perceptions of restraint use questionnaire" for use in Turkey. *Turkish Journal of Geriatrics* 2017;20(1):30-37.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: perceptions-of-restraint-use-questionnaire-pruq-tespit-kullanimi-algi-anketi-toad.pdf

Tespit Kullan?m? Alg? Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tespit Kullan?m? Alg? Anketi'nin (PRUQ) orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak ölçek, 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanmaktad?r (1: önemli de?il - 5: çok önemli).

ARABPSYCHOLOGY.COM